

AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA	
Datum primitka	17-07-2015
1	

UP/I 034-03/12-01/017
437-10/76-2015-054

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: UsII-79/13-17

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Jasminke Jenjić, predsjednice vijeća, mr. sc. Mirjane Juričić i Sanje Štefan članova vijeća, te Mirjane Šipiljar, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja PANORAMABUS d.o.o. iz Zagreba, Strojarska 12/VI, koju zastupa punomoćnik odvjetnik

protiv tužene Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja iz Zagreba, Savska cesta 41, koju zastupa predsjednik vijeća Mladen Cerovac, a po punomoći dipl. iur., uz sudjelovanje Autobusnog kolodvora Split d.o.o., Obala kneza Domagoja 12, u svojstvu zainteresirane osobe, kojeg zastupa Ivan Pavić direktor, a po punomoći

odnosno po zamjeničkoj punomoći

radi poništenja zaključka klase: UP/I-034-03/2012-01/017, urbroj: 580-05/76-2012-043 od 14. ožujka 2013., u predmetu utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja, nakon održane javne rasprave 29. lipnja 2015.

p r e s u d i o j e

I. Odbija se tužbeni zahtjev koji glasi: „Poništava se zaključak Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, klase: UP/I-034-03/2012-01/017, urbroj: 580-05/76-2012-043 od 14. ožujka 2013.

II. Nalaže se tuženiku Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja, Savska cesta 41 da u roku od 30 dana doneše zaključak kojim protiv poduzetnika Autobusni kolodvor Split d.o.o., Obala kneza Domagoja 12, Split pokreće postupak radi utvrđivanja sprječavanja ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja zlouporabom vladajućeg položaja“.

Obrazloženje

Tužitelj je pokrenuo upravni spor protiv zaključka tužene Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja klase: UP/I-034-03/2012-01/017, urbroj: 580-05/76-2012-043 od 14. ožujka 2013., kojim je odbačena njegova inicijativa za pokretanje postupka utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja, jer je ocijenjeno da ne postoje uvjeti za

pokretanje postupka po službenoj dužnosti. U pravovremenoj tužbi ističe razloge pogrešno, odnosno nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i slijedom toga pogrešno izvedenog zaključka na kojem se temelji navedeni akt navodeći da je u postupku putem privatnih saznanja kao i izvješća privatnog detektiva utvrdio da poduzetnik Autobusni kolodvor Split d.o.o. narušava tržišno natjecanje zlouporabom vladajućeg položaja, favorizirajući svoje povezane osobe Promet Makarska d.o.o. i Autoprijevoz Sinj d.o.o. U tužbi, a kasnije i u podnesku kojim se očituje na odgovor na tužbu tuženoga, detaljno navodi kojih dana su zapaženi odlasci autobusa u njegovome vlasništvu sa neznatnim brojem putnika u odnosu na autobuse prijevoznika Promet Makarska d.o.o. koje je povezano društvo preko osobe . Smatra da je time dokazano da navedeni poduzetnik zloupotrebljava svoj vladajući položaj u smislu odredbe članka 13. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja pa predlaže saslušanje niza svjedoka na okolnosti kako zaposlenici Autobusnog kolodvora na razne načine pogoduju navedenom prijevozniku na njegovu štetu. Stoga predlaže da Sud doneše presudu kojom će poništiti navedeni zaključak i naložiti tuženoj Agenciji pokretanje postupka radi utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja zlouporabom vladajućeg položaja.

Odgovorom na tužbu tuženo tijelo se protivi navodima tužbe ističući da je u cijelosti utvrdio odlučujuće činjenično stanje i izveo pravilan zaključak te utvrdio kako nema dostatnih indicija za pokretanje odgovarajućeg postupka slijedom čega je zaključkom inicijativu odbacio. Navodi detaljno na koji način je provedeno prethodno ispitivanje stanja na mjerodavnom tržištu pružanja usluge javnog linijskog prijevoza na cestovnom prometu na linijama Split – Mostar, Split – Dubrovnik i Split – Zagreb u smislu članka 32. točke 1a) i b) Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja ("Narodne novine" 79/09. i 80/13. – dalje u tekstu: ZZTN) tijekom kojeg postupka je utvrđeno kako Autobusni kolodvor Split d.o.o. djelatnost pružanja kolodvorskog usluga obavlja pod jednakim uvjetima i bez indicija o diskriminacijama korisnika usluga. Navodi kako je u postupku činjenice utvrđivao temeljem izjava i isprava tužitelja, izjava i isprava poduzetnika protiv kojih je inicijativa podnesena, očitovanja i dokumentacije ostalih poduzetnika – konkurenata, korisnika kolodvorskog usluga Autobusnog kolodvora Split (konkretno njih 13), zatim podataka agencije koje posluju u neposrednoj blizini Autobusnog kolodvora Split, podataka Autobusnog kolodvora Zagreb i iscrpne ekonomske analize. Stoga je pobijani zaključak donio na temelju činjenica koje je uzeo kao dokazane, a na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza posebno i svih njih zajedno. Istim nadalje kako cijena vozne karte nije jedini element koji utječe na izbor prijevoznika već je to i vrijeme polaska, putne rute, trajanje prijevoza, a i broj polazaka koji daje putnicima više mogućnosti polazaka/odlazaka s istim prijevoznikom utječu na izbor prijevoznika, a time i na broj putnika u prijevozu. Stoga predlaže da se tužba odbije kao neosnovana.

Odgovor na tužbu podnio je i Autobusni kolodvor Split d.o.o. iz Splita, u svojstvu zainteresirane osobe pridružujući se navodima odgovora na tužbu tuženika naglašavajući kako suprotno navodima tužitelja ima konstantno problem s urednim obavljanjem prijevozničkih usluga od strane tužitelja koji se ne pridržava voznog reda pa u tom smislu ukazuje i na prijavu o nepravilnosti upućene Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture, te dopisa Autobusnog kolodvora Splita upućenog Službi inspekcije cestovnog prometa kao i prijavu od 4. listopada 2012. Upravi prometne inspekcije.

Pored toga, s obzirom da tužitelj prodaju karata vrši u svojim autobusima drži da je njegov tržišni udio znatno veći, a smatra da je od značaja i to što niti jedan od ostalih prijevoznika koji se koriste njegovim uslugama nema primjedbi na njegov rad. U pogledu prigovora da cijene voznih karata nisu istaknute navodi da se iste nalaze na raspolaganju u

knjizi cijena svih destinacija i svih prijevoznika na šalteru informacija koje je u funkciji 24 sata dnevno. Zaključno predlaže da Sud tužbu odbije kao neosnovanu.

Odgovor na tužbu tuženoga i zainteresirane osobe upućeni su tužitelju u smislu odredbe članka 6. Zakona o upravnim sporovima ("Narodne novine" 20/10., 143/12. i 152/14. – dalje u tekstu: ZUS) na što se on opširno očitovao podneskom zaprimljen u Sudu 21. listopada 2013. upućujući na izvješće Ministarstva mra, prometa i infrastrukture. Unrave prometne inspekcije od 24. rujna 2012. i izvješće privatnog detektiva kao na ključne dokaze o favoriziranju povezanog društva prijevoznika Promet Makarska d.o.o. slijedom čega tužitelj ostvaruje znatno manji broj prodanih karata od navedenog društva.

Na navedeni podnesak očitovala se zainteresirana osoba podneskom od 23. lipnja 2015.

Podneskom tužitelja zaprimljenim u Sudu 16. prosinca 2014. obaviješten je Sud da je tužitelj promijenio naziv/tvrtku tako da od sada posluje pod nazivom Croatia Bus d.o.o. sa sjedištem na istoj adresi (rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu, broj: Tt-14/24-204-2 od 17. studenog 2014).

S obzirom na zahtjev tužitelja za održavanjem javne rasprave Sud je zakazao i održao raspravu 29. lipnja 2015. u nazočnosti punomoćnika tužitelja, odvjetnika

, punomoćnice tuženika te odvjetničkog vježbenika temeljem zamjeničke punomoći. Tijekom rasprave stranke su ostale kod svojih navoda i razloga kao i prijedloga za saslušanjem svjedoka

čemu se tuženik protivio nalazeći da je činjenično stanje odlučujuće za odluku o osnovanosti tužbe podrobno utvrđeno u upravnom postupku. Zainteresirana osoba je predložila, u slučaju da se saslušavaju svjedoci, i svjedoke , sve na okolnosti načina prodaje karata na Autobusnom kolodvoru Split.

Sud nije prihvatio prijedloge za saslušanje svjedoka s obzirom da je našao da je u upravnom postupku u dovoljnoj mjeri utvrđeno činjenično stanje za donošenje odluke o spornoj stvari, ali je prihvatio prijedlog za provođenje dokaza uvidom u zapisnik Ministarstva mra, prometa i infrastrukture, Službe inspekcije cestovnog prometa i infrastrukture, Službe inspekcije cestovnog prometa od 7. rujna 2012. i rješenje istog tijela, klasa: UP/I340-02/12-03/487, urbroj: 530-11-12-02/MM od 12. rujna 2012., kao i uvidom u izvješće privatnog detektiva

Nakon posebnog uvida u navedene dokaze koji se nalaze u spisu upravnog postupka i ovo sudnom spisu, te ocjenom svih dokaza provedenih u upravnom postupku i onih koje je Sud proveo na raspravi te izjavama stranaka, Sud nije našao tužbeni zahtjev osnovanim.

Naime, iz sadržaja spisa predmeta proizlazi da je tužitelj 10. rujna 2012. odnosno 5. studenog 2012. podnio inicijativu za pokretanje postupka po službenoj dužnosti protiv poduzetnika Autobusni kolodvor Split d.o.o. radi utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja zlouporabom vladajućeg položaja, navodeći u bitnome kako navedeni poduzetnik dovodi u zabludu kupce karata tako da ih na relacijama Split-Zagreb, Split- Mostar i Split-Dubrovnik upućuje isključivo na prijevoznika Promet Makarska d.o.o. iz Makarske koji je vlasnički povezana osoba.

Iz spisa proizlazi da je tužena Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja provela prethodno ispitivanje stanja na mjerodavnom tržištu javnog linijskog prijevoza putnika u cestovnom prometu zatraživši očitovanje, podatke i relevantnu dokumentaciju od prijavljenog poduzetnika te očitovanje od 13 poduzetnika od kojih je 11 korisnika kolodvorskikh usluga u Splitu. Nadalje, tužena je zatražila od

dostavu podataka o ukupnom broju prodanih autobusnih karata na

relaciji Zagreb-Split, pa je na temelju pribavljenih podataka o javnom linijskom prijevozu putnika u cestovnom prometu na liniji Split-Mostar, Split-Dubrovnik i Split-Zagreb utvrđen broj poduzetnika koji obavljaju javni prijevoz na tim linijama te pribavljeni podaci o broju prodanih karata odnosno postotku prodanih karata podnositelja inicijative i Prometa Makarska d.o.o. u odnosu na ukupno prodane karate na tim relacijama. Podaci su pribavljeni za poslovnu godinu 2009., 2010., 2011. i 2012. te za početak 2013.

Na osnovi analize navedenih podataka utvrđeno je da na liniji Split-Mostar tužitelj ostvaruje 60-70% od ukupnog broja prodanih karata kao što je to utvrđeno i da u 2013. godini tužitelj ima veći broj dnevnih polazaka na toj liniji, a da u svakoj godini u promatranom razdoblju od 1. siječnja 2009. do 12. veljače 2013. ostvaruje za više od dva puta veći broj putnika odnosno prodanih karata na navedenoj liniji od Prometa Makarska d.o.o. iz čega je izведен pravilan zaključak da Autobusni kolodvor Split ne favorizira svoje povezano društvo.

U odnosu na liniju Split-Dubrovnik na kojoj je tužitelj započeo djelovati u svibnju 2010. proizlazi da je nakon tog razdoblja već u 2011. ostvario udjela u ukupnom broju prodanih karata, a u 2012. ostvario udjel od u ukupnom broju prodanih karata. S obzirom da na toj liniji prometuje 13 prijevoznika, a uzimajući u obzir relativno kasni ulazak tužitelja na navedeno tržište, također je Agencija izvela zaključak kako nema osnove za sumnju u pogodovanje Prometu Makarska d.o.o.. To posebno kada u odnosu na navedenu liniju od 12,30 pa do kraja radnog dana ne postoje autobusi Prometa Makarska koji konkuriraju tužitelju, odnosno na koje bi Autobusni kolodvor upućivao putnike.

U odnosu na podatke vezane uz prijevoz putnika na liniji Split-Zagreb u navedenom razdoblju na kojoj prometuje 14 poduzetnika, tužitelj je ušao u to tržište tek u srpnju 2012., te je u šest mjeseci što je obavljao prijevoz prodao više karata od polovice poduzetnika tijekom cijele 2012. godine, pa je to argument više u prilog zaključku kako tužitelj nije, favoriziranjem Prometa Makarska d.o.o., istisnut iz tržišta odnosno diskriminiran u svom poslovanju.

Također, iz zaprimljenih očitovanja ostalih prijevoznika proizlazi da nemaju problema u suradnji s Autobusnim kolodvorom Split, već u jednom slučaju, upravo s tužiteljem.

Izvodeći dokaz uvidom u zapisnik o inspekcijskom nadzoru Ministarstva mra, prometa i infrastrukture, Službe inspekcije cestovnog prometa od 7. rujna 2012. i rješenje istog tijela od 12. rujna 2012. proizlazi da je zapažena određena nekorektnost u odnosu na prodaju karata u jednom slučaju što je međutim, kako proizlazi iz spisa, izolirani slučaj i na određeni način opravdan u očitovanju Autobusnog kolodvora (stranku se uputilo na polazak izravne linije, a ne na ranije kombinirane linije).

Vijeće je pored uvida u kompletni spis predmeta tuženoga tijela, posebno obratilo pažnju na izvješće privatnog detektiva (u ovosudnom spisu list 61-83) koji je na određene dane u rujnu 2012. pratio polaske autobusa raznih prijevoznika s Autobusnog kolodvora Split, pa je tako u određenim slučajevima zapaženo da u autobusima tužitelja ima neznatan broj putnika, a u autobusima Prometa Makarska veći broj putnika. Međutim, pregledom navedenog dokumenta vijeće je konstatiralo da su i drugi poduzetnici na zabilježenim linijama uzimali na prijevoz znatan broj putnika, npr.

i slično. Stoga

je ocijenjeno da navedeni dokaz nema utjecaja na rezultate provedenog upravnog postupka u kojem je detaljnom analizom broja autobusa po pojedinim linijama i broja prodanih karata izraženih u postocima u odnosu na ukupno prodane karte zaključeno kako nema indicija da bi Autobusni kolodvor Split d.o.o. i s njim povezano društvo Promet Makarska d.o.o., koji se u

smislu odredbe članka 4. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja smatraju jednim poduzetnikom, zlorabilo svoje vladajući položaj na štetu tužitelja.

Stoga je na osnovi izloženog ocijenjeno da je tužbeni zahtjev neosnovan te ga je Sud odbio u smislu odredbe članka 57. stavka 1. ZUS-a.

U Zagrebu 29. lipnja 2015.

Predsjednica vijeća
Jasminka Jenjić, v.r.

Za točnost otpravke
članak 57. 1. ZUS-a
članak 4. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja

